

KURIER ZDROJOWY

Jastrzębie-Zdrój

13 maja 2012 r.

PIKNIK W KURORCIE

Po raz pierwszy od 1939 r. jastrzębski Park Zdrojowy ogarnie atmosfera dawnej Perły Śląskich Uzdrowisk. W okresie międzywojennym Jastrzębie-Zdrój było skutecznym i modnym uzdrowiskiem, do którego ściągali nie tylko

szukający zdrowia kuracjusze, ale także żądni atrakcji i wrażeń mieszkańcy Górnego Śląska. Na jednych czekały nowoczesnie urządzone łazienki, gabinety zabiegowe i pijalnia wód, na innych - Kasyno Zdrojowe, restauracje, muszla kon-

certowa, basen, korty tenisowe czy skocznia narciarska. O popularności Jastrzębia-Zdroju świadczyła rosnąca z roku na rok frekwencja. Była to zasługa ówczesnych właścicieli uzdrowiska - braci Mikołaja i Józefa Witczaków.

Niestety ten dawny splendor upadł wraz z wybuchem II wojny światowej, a gwoździem do trumny okazała się nowa, socjalistyczna rzeczywistość. Chociaż jastrzębski kurort nie istnieje już od dwóch

dekad, to pozostawił mieszkańcom miasta wspaniałe pouzdrowskie dziedzictwo. Nadaje one dzielnicy Zdrój swoisty urok, niespotykany w sąsiednich miejscowościach.

„Piknik w kurorcie” to wyjątkowa impreza, która przeniesie nas w lata 20. i 30. ubiegłego stulecia, a więc w czasy największej świetności jastrzębskiego kurortu.

Zapraszamy zatem do udziału!

PROGRAM FESTYNU

SOBOTA 12 MAJA - GALERIA HISTORII MIASTA

17.00 Promocja albumów „Dom Zdrojowy” i „Łazienki” oraz otwarcie wystawy plenerowej „150 lat tradycji jodobromowych uzdrowisk w Jastrzębiu-Zdroju i Karwinie-Darkowie”

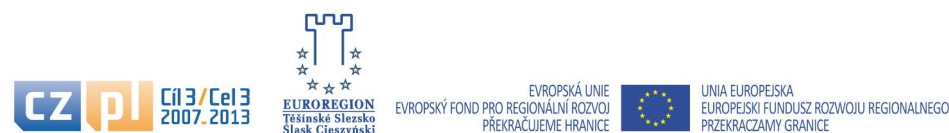
NIEDZIELA 13 MAJA PARK ZDROJOWY

15.00 Otwarcie Pikniku
15.15 Koncert jazzowy Jakuba Moronia z zespołem
16.00 Konkursy z nagrodami
16.15 Koncert solistki Katarzyny Jeleń - najpiękniejsze piosenki przedwojennej Polski.
17.00 Konkursy z nagrodami
17.15 Koncert Jakuba Moronia z zespołem
18.00 Pokaz filmu niemego pt. „Kurort miłości” wg scen. Teatru Monitoring z muzyką graną „na żywo” - Dom Zdrojowy
19.30 Dancing w Domu Zdrojowym

Ponadto: piknik na trawie, prezentacja kostiumów z epoki, przejażdżki automobilami, pamiątkowe fotografie przy makietach, bicie okolicznościowych monet, stragany z rękodziełem

Na uczestników festynu czekają atrakcyjne niespodzianki!

Poczuj się jak w przedwojennej Perle Śląskich Uzdrowisk!

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko

Projekt je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) a ze státního rozpočtu prostřednictvím Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński

SPACERKIEM PO ULICY MIKOŁAJA

Najważniejszym traktem uzdrowiska była reprezentacyjna ulica Mikołaja. Wzdłuż jej osi znajdowało się wiele hoteli, pensjonatów, restauracji i sklepów. Większość obiektów zachowała się do dziś.

Spacer warto rozpocząć przy dzisiejszej skarbówce zwanej przed wojną willą Hoppenów. Od końca lat 20. oferowała ona całoroczne pokoje z werandami, ogrodem i restauracją. Do dyspozycji gości pozostawało nawet auto. Mijając Rondo Zdrojowe wchodzimy już na dawną ulicę Mikołaja. Po jej lewej stronie dość oryginalnym obiektem, choć oszczędnym w formie, powstała willa „Europejska” wyróżniająca się wypukłymi balkonami. Jej właściciel Jan Gajda polecał w niej słoneczne pokoje, ogród kwiatowy i garaże. Położona nieco dalej willa „Łucja” z charakterystycznym tarasem powstała w połowie lat 20. jako siedziba gminy Jastrzębie-Zdrój. Jednak i tu można było wynająć pokoje (w liczbie 14).

Przy głównym skrzyżowaniu do dziś duże wrażenie robi dawna „Opolanka” wybudowana w latach 20., a w następnej dekadzie przejęta przez katowickich urzędników. Dysponowała ona 45 pokojami, dużą jadalnią oraz dwumorgowym ogrodem. W jej sąsiedztwie znajdowały się restauracja i hotel im. gen. Hallera (dawny hotel „Koenigsdorff”) oraz willa „Feliks” - oba obiekty już nie istnieją. Przetrwały za to zabudowania zajmowane dziś przez parafię w Zdroju, gdzie znajdował się Zakład Marii prowadzący lecznicę dla dzieci katolickich. Dysponował on czterema pawilonami na 500 łóżek, co stawiało go na pierwszym miejscu wśród tutejszych sanatoriów.

Chętnie uczęszczanym miejscem była charakterystyczna dla swej wieżyczki willa „Anna”, w której Robert Malcher prowadził sprzedaż towarów spożywczych, galanterii oraz pamiątek. W budynku dzisiejszej poczty znajdował się z kolei najstarszy hotel w uzdrowisku, w pruskich czasach noszący nazwę „Hohenzollern”, a w latach 20. mieszczący willę „Betania”. Od lat 30. budynek ten oraz sąsiadujący z nim dzisiejszy hotel „Dąbrówka” był własnością Zakładu Ubezpieczeń z Chorzowa.

Zwolennicy bardziej wyrafinowanych zabaw korzystali z oferty restauracji Posłusznych, w której organizowano bale maskowe, nocne weneckie i pokazy ogni bengalskich. Budynek mieścił również hotel oferujący pokoje z balkonami i łazienkami, ogród i samochód do dyspozycji gości. Oprócz tego znajdowała się tu znana cukiernia.

Ulicę wieńczył przepiękny budynek Sanatorium Spółki Brackiej, mieszczący dziś AGH oraz kilka prywatnych pensjonatów. Dalej ulica prowadziła już do Moszczenicy.

Redakcja i skład: Marcin Boratyn
Projekt winiety: Klaudia Hojka
Opracowanie mapy: Anna Lerch
Wydawca: Miejski Ośrodek Kultury w Jastrzębiu-Zdroju
Nakład: 1000 egz.
Egzemplarz bezpłatny

TAK SIĘ ZACZĘŁO...

Odkrycie jodobromowej solanki w Jastrzębiu Dolnym było rezultatem wierceń prowadzonych tu w połowie XIX w. w nadziei znalezienia bogatych złóż węgla kamiennego. Tymczasem z odwiertu wypłynął silny strumień słonawej wody, który wyperswadował inwestorom dalsze poszukiwanie węgla. Nadzieja na założenie warzelni soli również legła w gruzach, gdy okazało się, że zawartość chlorku sodu w wodzie jest niewielka. Okazało się jednak, że woda jest solanką jodobromową i posiada znakomite właściwości lecznicze.

Majątek ze źródłem zakupił hrabia Felix von Koenigsdorff i to on stał się założycielem kurortu, które przeobraziło niewielką wioskę w znane uzdrowisko, noszące od 1862 r. niemiecką nazwę Bad Koenigsdorff-Jastrzemb.

Pierwszy sezon kuracyjny rozpoczął się rok wcześniej i był bardzo skromny. Goście mogli skorzystać jedynie ze Szwajcarki - drewnianego obiektu mieszczącego cztery kabiny kąpielowe oraz pijalnię wód. Zainteresowanie zabiegami przerosło jednak

najśmielsze oczekiwania. Rok później hrabia postarał się o wybudowanie nowych Łazienek wyposażonych w marmurowe wanny oraz Domu Zdrojowego, w którym znalazło się miejsce na restaurację, salę taneczną, salon do gier czy pokój towarzyski. W trakcie tworzenia był park, spowity siecią malowniczych alejek, przy których ustawiono ławki i marmurowe posągi. Wzdłuż głównej alei zdrojowej, zwanej Paulastrasse, powstawały hotele i pensjonaty, sklepy, apteka i poczta.

W latach 70. i 80. XIX w. uzdrowisko przeżywało upadki i wzloty. Dopiero w ostatniej dekadzie tamtego stulecia nowi właściciele zaczęli promować lecznictwo dziecięce. Powstały zakłady sanatoryjne dla dzieci żydowskich, ewangelickich i katolickich. Ówczesnym lekarzem był dr Mikołaj Witczak, który zakupił uzdrowisko i podjął się jego rozbudowy.

Dzięki jego staraniom wspomniane zakłady dziecięce wzbogaciły się o nowe budynki, w kurorcie pojawiło się również Sanatorium Spółki Brackiej i Nowe Łazienki, a samo Jastrzębie otrzymało połączenie kolejowe, co wpłynęło na wzrost frekwencji. Dr Witczak przygotował więc grunt pod dalsze inwestycje kontynuowane przez jego synów po I wojnie światowej.

Nowocześnie urządzone Nowe Łazienki to chluba jastrzębskiego uzdrowiska

OFERTA KURACYJNA

Dzięki dobroczynnej solance jodobromowej Jastrzębie-Zdrój zapewniało wysoki i skuteczny poziom leczenia sanatoryjnego. Wydajność dwóch źródeł, sięgająca 20 tys. litrów na godzinę, gwarantowała wręcz nieograniczoną liczbę kąpeli i innych zabiegów leczniczych. Z tego powodu Jastrzębie-Zdrój przyrównywano do niemieckiego kurortu Kreuznach, a także reklamowano jako Perłę Śląskich Uzdrowisk.

W Jastrzębiu-Zdroju leczono m.in. choroby kobiece, reumatyzm, artretyzm, niedokrwistość, newralgie, stany wyczerpania fizycznego i psychicznego. Odradzano Jastrzębie osobom uskarżającym się na gruźlicę płuc, wrzody żołądka, nadkwasotę i choroby nerek.

Zabiegi lecznicze prowadzono w kilku obiektach zwanych Łazienkami.

Stare Łazienki, ufundowane jeszcze przez Koenigsdorffa w 1862 r., zostały w latach 20. Zmodernizowane, ale wciąż można było pobrać w nich kąpiel w marmurowej wannie. Dwa budynki Nowych Łazienek, pochodzące z 1912 i 1925 r., oferowały kąpiele solankowe, borowinowe i kwasowęglowe w wannach metalowych. Stworzono również warunki do inhalacji, kąpeli słonecznych, elektroterapii (lampy Sollux, lampy Jesionka, diathermia, szafki elektryczne).

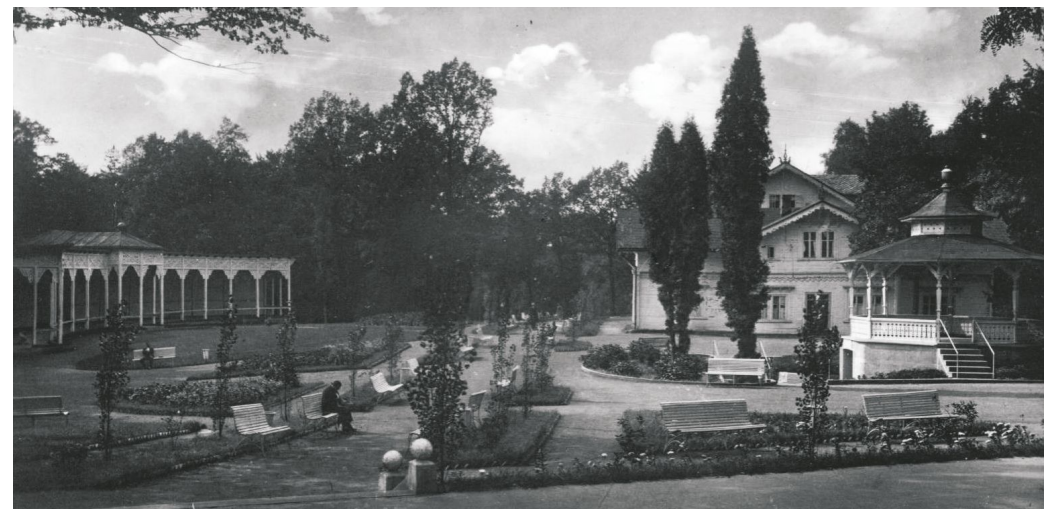
Osobne gabinety zabiegowe posiadały także Nowe Łazienki Parkowe (powstałe jako Letnisko Oficerskie) i Zakład Marii

(służący dzieciom katolickim). Umożliwiało to kurację bez względu na pogodę chroniąc kuracjuszy przed niewskazaniem przeziębieniem po kąpeli. Z kolei Sanatorium Spółki Brackiej dysponowało własnym gabinetem inhalacyjnym.

Z powodzeniem stosowano kurację pitną. Wodę wydawano w pijalni wód, nad którą górował pawilon muzyczny. Wiosną 1939 r. obiekt ten zmodernizowano nadając mu kształt oszklonego kiosku - odtąd wodę spożywano na górze, a nie na dole. Lekarze przepisywali z reguły picie 200-250 g solanki 1-2 razy dziennie na czczo.

Kuracja w Jastrzębiu-Zdroju była opłacalna dla niemal wszystkich grup społecznych. Duże zniżki posiadali m.in. oficerowie, urzędnicy państwowi, duchowieństwo, dziennikarze, aptekarze i członkowie kas chorych. Bezpłatne leczenie zapewnione mieli weterani powstań narodowych oraz lekarze ze swoimi rodzinami. Około 70 % chorych leczyło się w zakładach społecznych, a jedynie 30 % prywatnie.

Sezon kuracyjny dzielił się w Jastrzębiu-Zdroju na trzy okresy: wiosenny (tzw. przedsezon) trwający od 15 lutego do 15 maja, właściwy sezon od 15 maja do 15 sierpnia i sezon jesienny od 15 sierpnia aż do 15 grudnia.

Centrum Parku Zdrojowego zajmowała Szwajcarka oraz pijalnia wód z pawilonem muzycznym (po prawej) i promenada spacerowa (po lewej), a także liczne ławki zachęcające do wypoczynku

KASYNO ZAPRASZA

Po zakończonych zabiegach kuracjusz swój wolny czas spędzał w parku bądź w Domu Zdrojowym popularnie nazywanym Kasynem. Bracia Mikołaj i Józef Witczakowie najchętniej oddawali je w dzierżawę wojskowym, którzy potrafili mu nadać oficerski szyk. Nic zatem dziwnego, że organizowane tu dancingi, zabawy czy bale cieszyły się ogromnym wzięciem nie tylko wśród kuracjuszy, ale także mieszkańców Jastrzębia i okolic. Codzienne koncerty, czy to orkiestry wojskowej czy to warszawskiej orkiestry symfonicznej, gromadziły amatorów dobrej muzyki.

Z kolei restauracja serwowała pierwszorzędną kuchnię warszawską, a także jarską wedle wskazań lekarskich. Oprócz tego Kasyno oferowało dobrze wyposażoną bibliotekę z czytelnią, osobny pokój do gier towarzyskich i bilard. Wreszcie Kasyno dysponowało pokojami do wynajęcia.

CZYM DOJECHAĆ

Jastrzębie-Zdrój posiadało dogodne połączenia komunikacyjne.

Już w 1911 r. uzyskało połączenie kolejowe z Pawłowicami, a dwa lata później także z Wodzisławiem. Dzięki temu już w okresie międzywojennym rosła liczba kuracjuszy przybywających do Jastrzębia. Do uzdrowiska kursował pociąg z Katowic, z którym skomunikowane były składy z Warszawy czy Poznania. Ponadto podstawiano pociągi świąteczne-w okresie wakacyjnym.

Na miejscowym dworcu czekały na podróży taksówki i bagażowi. Obok stacji znajdowała się również restauracja prowadzona przez rodzinę Worynów.

Podróż koleją najbardziej była opłacalna dla tych kuracjuszy, którzy przebywali w Jastrzębiu ponad 10 dni - ci mogli liczyć na zniżki kolejowe. Poza tym powracający do domu otrzymywali 80-procentowy rabat przy zakupie biletu.

Inną formą komunikacji były autobusy. Trasę Katowice-Rybnik-Jastrzębie-Zdrój obsługiwały Śląskie Linie Autobusowe.

Po pracy, trudzie i znoju kuracja w Jastrzębiu Zdroju!

PERŁA UZDROWISK ŚLĄSKICH: JASTRZĘBIE-ZDRÓJ (POLSKI KREUZNACH).

NARODOWY POMNIK NIEPODLEGŁOŚCI

Patriotyzm właścicieli uzdrowiska Mikołaja i Józefa Witczaków wyrażał się poprzez konkretne działania. Obaj bracia czynnie wzięli udział w trzech powstaniach śląskich, a następnie propagowali polskość w odzyskanym jastrzębskim kurorcie.

Jedną z inicjatyw braci Witczaków

związaną z 10-leciem Polski Niepodległej było uskutecznienie budowy w Jastrzębiu-Zdroju sanatorium dla weteranów powstań śląskich oraz uczestników walk o wolność kraju. Bezpłatnie przekazali działkę pod budowę, a także postarali się o całkowite sfinansowanie inwestycji przez Skarb Śląski.

Imponujący gmach sanatorium przetrwał do dnia dzisiejszego - mieści obecnie Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci. Zwraca uwagę jego półkolisty kształt. Po wypukłej, południowej stronie ulokowano pokoje, którym zapewniono odpowiednie nasłonecz-

nienie oraz widok na Beskidy; ponadto wyposażono je w elektryczność, centralne ogrzewanie i bieżącą wodę. Obiekt posiadał własny gabinet elektroterapii, a także kuchnię, jadalnię, czytelnię i pokój towarzyski. O ile kąpiele pobierano w pobliskich Łazienkach, to na miejscu możliwe było skorzystanie z masażu, inhalacji, okładów borowinowych, lamp sollux czy galwanizacji. Sanatorium czynne było od maja do grudnia, a więc dłużej niż trwał zwykły sezon kuracyjny.

Wokół sanatorium roztaczał się powabny 4-morgowy park z dużą ilością róż i żywopłotów, w sąsiedztwie których można było odpocząć na ławce bądź na miniplaży.

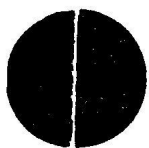
ATRAKcje SPORTOWE

Właściciele kurortu, bracia Witczakowie, byli wielkimi orędownikami sportu. Nic więc dziwnego, że wyposażyli uzdrowisko w szereg obiektów sportowo-rekreacyjnych, które miały umilić czas kuracuszom, a także poprawić ich tężyznę fizyczną. Jedną z niecodziennych atrakcji była skocznia narciarska otwarta w 1932 r. Dla mniej wymagających były korty tenisowe oraz staw z plażą, przy którym znajdowała się przystań kajakowa.

Największą jednak atrakcją uzdrowiska był odkryty basen otwarty z pompą w lipcu 1937 r. Całkowity koszt inwestycji, sięgający 250 tys. zł, pokrył Skarb Śląski. Z tego też względu w uroczystości oddania do użytku wziął udział wojewoda śląski Michał Grażyński, któremu towarzyszył prezydent Katowic Adam Kocur. Jastrzębski basen był najnowocześniejszym obiektem na Górnym Śląsku. Posiadał niekę o wymiarach 25x60 m, szatnie, natryski, brodzik, plażę, a także filtry elektryczne i urządzenie do odkazania wody. Trudno zatem dziwić się mieszkańcom odległych miejscowości, że w niedziele i święta gotowi byli przyjechać do Jastrzębia, by wykąpać się i poopalać.

Właściciele uzdrowiska starali się o zapewnienie gościom także innych atrakcji. Co roku sekcja tenisowa KS „Jastrzębianka” organizowała turniej tenisowy o mistrzostwo Jastrzębia-Zdroju.

Ponadto przez Jastrzębie przejeżdżały wyścigi kolarskie oraz rajdy motocyklowo-samochodowe.

JASTRZĘBIE ZDRÓJ -- PERŁA UZDROWISK ŚLĄSKICH

Nadzwyczajne wyniki leczenia: gośćca stawowego i mięśniowego, ischiasu, dny, artretyzmu, skrofulozy, chorób kobiecych i chorób sercowych. Bardzo dostępne kuracje ryczałtowe. Wszelkich informacji udziela

Dyrekcja Zakładu Kąpielowego.

KRÓTKO...

Drogi. Z inwestycji gminnych poczynionych w okresie międzywojennym warto wspomnieć o warstwie asfaltowej, którą w 1929 r. położono na głównej alei uzdrowiska. Właściwie była to warstwa termakowa będąca ziarnistą masą smołowcową, którą wykonała firma z Katowic. Nowa droga była tak równa, że zachwalała ją ówczesna prasa. Zresztą wszystkie drogi wywodzące z Jastrzębia były w doskonałym stanie i umożliwiały kuracuszom wygodne wycieczki samochodowe do Cieszyna, Pszczyny czy na Zaolzie.

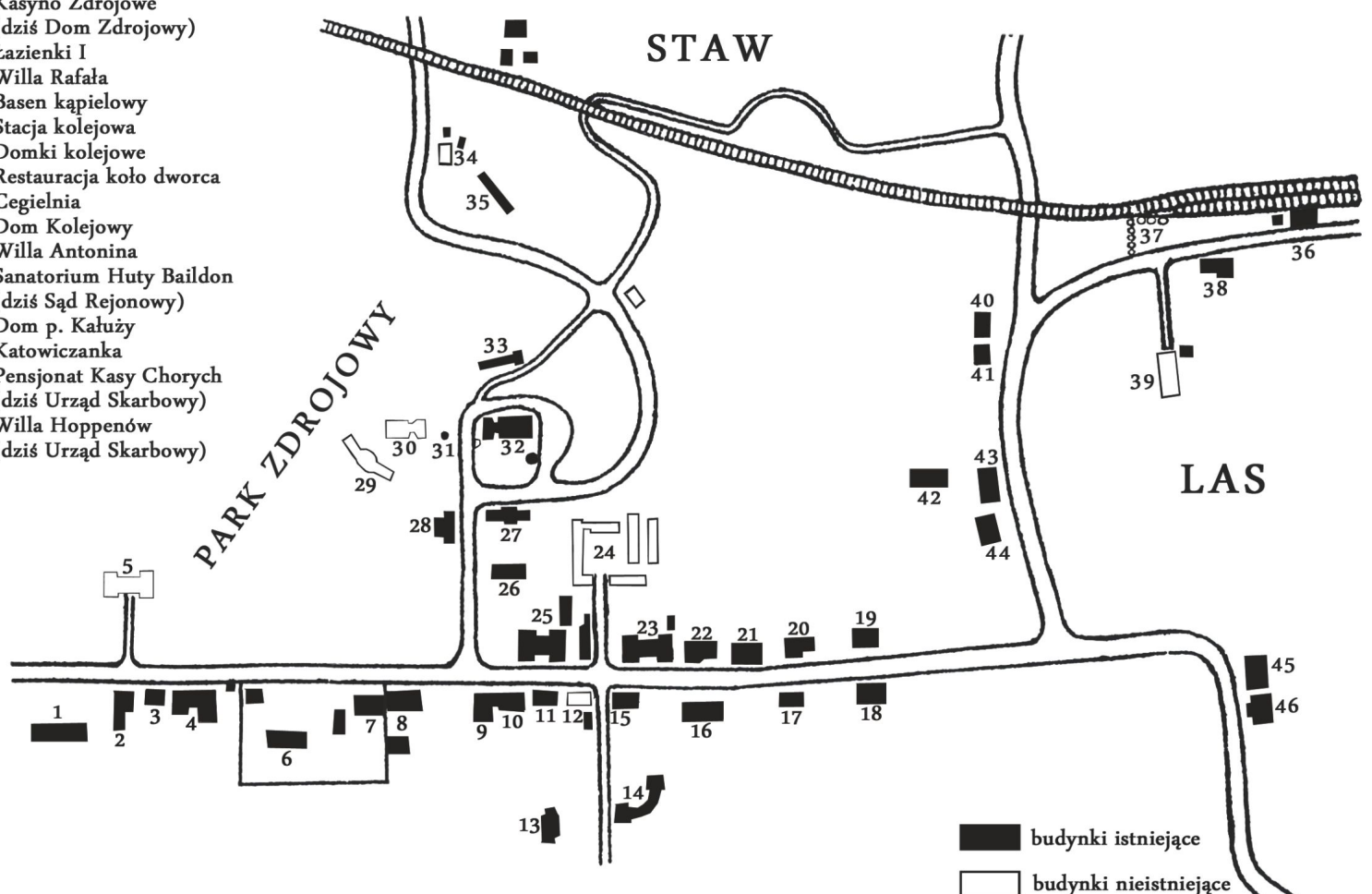
Honorowy Obywatel. Osobą wielce zasłużoną dla rozwoju uzdrowiska w Jastrzębiu-Zdroju był wojewoda śląski Michał Grażyński. Jako człowiek posiadający ogromne zaufanie do braci Witczaków, współtowarzyszy broni z okresu powstań śląskich, życzliwie rozpatrywał różne pomysły właścicieli kurortu dotyczące rozbudowy zdrojowiska. To dzięki jego zabiegom Skarb Śląski sfinansował budowę Sanatorium im. Piłsudskiego oraz basen kąpielowy. Nic więc dziwnego, że w 1936 r. gmina uchwaliła nadanie wojewodzie tytułu Obywatela Honorowego Jastrzębia-Zdroju.

Inwazja katowiczian. Jastrzębie-Zdrój było ulubionym miejscem leczenia i wypoczynku mieszkańców stolicy województwa. Z Katowic organizowano nawet specjalne pociągi na zawody tenisowe czy pływackie organizowane w Perle Śląskich Uzdrowisk. Wielu katowiczian przyjeżdżało specjalnie po to, by wykąpać się w nowoczesnym basenie, czy posłuchać dobrej muzyki w Domu Zdrojowym. Mieszkańcy stolicy województwa dysponowali w Jastrzębiu własnymi sanatoriami - dzieci leczono w „Katowiczance”, zaś Stowarzyszenie Urzędników i Funkcjonariuszy m. Katowic nabyło „Opolankę”.

Plan Jastrzębia-Zdroju 1939

- 1 Sanatorium Spółki Brackiej (dziś Akademia Górniczo-Hutnicza)
- 2 Danusia
- 3 Poczta
- 4 Restauracja Posłuszny (dziś Miejski Zarząd Nieruchomości)
- 5 Łazienki Parkowe
- 6 Uzdrowisko Zakł. Ubezp. (dziś Hotel Dąbrówka)
- 7 Uzdrowisko Zakł. Ubezp. (dziś Poczta)
- 8 Willa Wojciecha
- 9 Willa Anna
- 10 Willa Janka - Apteka
- 11 Dom p. Endera
- 12 Willa Marii
- 13 Willa p. J. Witczaka (dziś Szkoła Muzyczna)
- 14 Sanatorium im. J. Piłsudskiego (dziś Szpital Rehabilitacyjny)
- 15 Dom Św. Jacka
- 16 Restauracja Kowola (dziś Restauracja Stary Zdrój)
- 17 Urząd Gminny
- 18 Willa Europejska
- 19 Willa Franciszka
- 20 Willa Jastrzębianka
- 21 Piekarnia
- 22 Restauracja Kopyto
- 23 Willa Opolanka
- 24 Folwark
- 25 Zakład Marii (dziś Kościół NSPJ)
- 26 Łazienki IV
- 27 Łazienki III (dziś Galeria Historii Miasta)
- 28 Dyrekcja uzdrowiska (dziś Miejska Biblioteka Publiczna)
- 29 Deptak kryty
- 30 Szwajcarka

- 31 Pijalnia
- 32 Kasyno Zdrojowe (dziś Dom Zdrojowy)
- 33 Łazienki I
- 34 Willa Rafała
- 35 Basen kąpielowy
- 36 Stacja kolejowa
- 37 Domki kolejowe
- 38 Restauracja koło dworca
- 39 Cegielnia
- 40 Dom Kolejowy
- 41 Willa Antonina
- 42 Sanatorium Huty Baildon (dziś Sąd Rejonowy)
- 43 Dom p. Kałuży
- 44 Katowiczanka
- 45 Pensjonat Kasy Chorych (dziś Urząd Skarbowy)
- 46 Willa Hoppenów (dziś Urząd Skarbowy)

REKLAMA

Kasyno Jastrzębie Zdrój

Zawiadamiam Szan. Publiczność, że objąłem z dalem 1-go maja tutejsze Kasyno Zdrojowe.

Dnia 15 maja odbędzie się

oficjalne otwarcie kasyna z wielkim koncertem

wykonanym przez całą orkiestrę Kopalni Anna pod kierownictwem kapelm. p. Szulca.

Polecam moją dobrą kuchnię i własną cukiernię. Dobrze pielęgnowane piwa. Pierwszorzędne wina, likiery i inne napoje. Obsługa rzetelna.

674

Józef Jędrośka, dzieławca kasyna

Kasyno Jastrzębie Zdrój

Szan. Publiczności do łaskawej wiadomości, że objąłem

Kasyno Zdrojowe

w Jastrzębiu Zdroju

Uroczyste otwarcie Kasyna Zdrojowego nastąpi dnia 15-go maja (pierwsze święto) z wielkim koncertem całego zespołu znanej orkiestry pod batutą kapelmistrza p. Szulcego

Koncert całego zespołu w ogrodzie o godz. 10-tej rano i 4 popoł.

O godzinie 6-tej popoł.

Dancing

w nowo odrestaurowanej sali.

Kuchnia pierwszorzędna. Dobrze pielęgnowane piwa, wyborowe likiery, koniaki i wina. Ceny umiarkowane

Do miłego widzenia się w Jastrzębiu Zdroju na otwarciu Kasyna Zdrojowego

W. Myśliwiec i Syn

Właśc. Hotelu Polskiego w Rybniku.

JASTRZĘBIE - ZDRÓJ

(Województwo Śląskie)

Solanka Jodo - Bromowa

Najsilniejsza Radjo-czynna z Polskich Wód

Leczy skutecznie: reumatyzm stawów i mięśni, ischias, zapalenie nerwów, choroby kobiece, dziecięce (skrofuloza, krzywica), choroby kości i skóry, stany wyczerpania umysłowego i fizycznego, nerwice, niedokrewność, artretyzm (dna), katar drog oddechowych, choroby serca.

Kąpiele węglkowe, solankowe, borowinowe, hydro-elektroterapia (diathermia) Urządzenie nowoczesne, komfortowe. W łazienkach łożalnie. — Sezon od 1. V. do 1. XI. — Całodzienne utrzymanie wraz z pokojem od zł 8.— do 12.—. Przedpłatne koszty 4 tygodniowego utrzymania i kuracji około 350 zł.

Dziennie koncert. — Kolej, poczta w miejscu. Komunikacja z Katowic koleją i autobusami.

930 Wszelkich informacji udziela:

Zarząd Kąpielowy.

Pierwszorzędny Salon Fryzjerski dla Pań i Panów

Właśc.: EDWARD MAZUR, Willa Opolanka

Wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres fryzjerstwa. Zakład otwarty również w niedziele i święta przed poł.

Pierwszorzędne siły fachowe — Ceny przystępne.

Willa „Jastrzębianka”

naprzeciw Urzędu Gminnego (willi Lucja)

poleca pokoje z utrzymaniem i bez utrzymania.

Nowootwarta

WILLA „BOŻY DAR”

Jastrzębie-Zdrój, tel. nr. 33 Woj. Śląskie pod osobistym zarządem ANNY HETMAŃSKIEJ

Pięknie położona w dużym kwiecistym ogrodzie (10 minut od stacji kolej.), tuż obok parku Zdrojowego, blisko łązienek, przy szosie wiodącej do Moszczenicy.

Nowoczesny komfort.

Do użytku P. T. kuracjuszy: 10 pokoi słonecznych (17 łóżek) z bieżącą, ciepłą i zimną wodą. Balkony, łożaki, łazienki. — PIANINO — RADJO.

Auto do wycieczek!

Tylko dla chrześcijan! Tylko dla chrześcijan!

Willa Rafała

posiada 10 słonecznych pokoi umeblowanych. Położenie

bardzo zdrowe — przy parku zdrojowym, obok basenu

kąpielowego.

WILLA

„EUROPEJSKA”

Tel. nr 11, poleca 32 pokoi słonecznych wzorowo urządzonych, z balkonami, werandą, ogród. — Położona w centrum zdroj. — Ceny umiarkowane.

Kuchnia warszawska.

Pensionat Villa „Betanija”

14 Zimmer, 20 Betten, am Eingang zum Kurpark gelegen. Vorzügliche Küche und mässige Preise. 1/2 Minute zu den Bädern.

MAX DRAUB

Kasyno Zdrojowe

Jastrzębie-Zdrój

W niedzielę i poniedziałek (Ziel. Święta)

Wielki

Koncert ogrodowy

całej orkiestry z kopalni Anna pod dyr. kapelmistrza p. Szulca z Pszowa, od godz. 10—12 i od 16—19. — Następnie dancing w ogrodzie i sali.

Od 6 czerwca codziennie koncert i dancing

O liczny udział upraszają

Bracia Myśliwiec

KURKASINO

unter der Leitung von

Jan Olejarski & Co

unmittelbar am Kurbad empfiehlt sonnige und saubere Zimmer mit vorzüglicher Verpflegung von zł. 5 — bis zł. 7-50.

Täglich Früh- und Nachmittagskonzerte Abends Dancing im Saal oder im Garten. Warschauer Küche — Auf Wunsch vegetarische Küche.

Pensionat Europejski

Inh. J. Gajda

30 Zimmer, 50 Betten, mit oder ohne Verpflegung, Bad.

Reustaurant — Liegehallen — Balkons — Kinderspielplatz. Nahe dem Kurbad.

Zimowy sezon kąpielowy w Jastrzębiu-Zdrój.

Niniejszem zawiadamiamy uprzejmie, że z dniem 15. listopada br. został otwarty zimowy sezon kąpielowy

Solanka jodo-bromowa

Najsilniejsza radjo-czynna z polskich wód

Kąpiele: solankowe, borowinowe, kwasowogłowe, zakład wodoleczniczy, Słońce górskie diathermia, Solux, Roentgen.

Leczy skutecznie: przewlekły reumatyzm stawów i mięśni, ischias, choroby kobiece, dziecięce (złoty skrofuloza) zastarzałe choroby skóry i kości, ogólne osłabienie.

Wszelkich informacji udziela Zarząd Kąpielowy.

JASTRZĘBIE — ZDRÓJ

PERŁA UZDROWISK ŚLĄSKICH

NAJSILNIEJ RADOCZYNNA SOLANKA JODO - BROMOWA

Kuracje ryczałtowe już od 125.60 zł.

»ŁAZIENKI PARKOWE« (Pensjonat z łazienkami) czynne cały rok.

Początek sezonu od 15-go kwietnia

Informacji udzielają: Dyrekcja Zdrojowa oraz oddziały »P A R A«

Kawiarnia i Cukiernia

Edwarda Połusznego

Jastrzębie - Zdrój.

Z dnem 1-go lipca br. rozpoczyna w ogrodzie koncert z większą orkiestrą.

Poleca: własne wyroby cukiernicze, oraz dobre, dobrze pielęgnowane trunki.

CUKIERNIA i RESTAURACJA

PENJONAT POSŁUSZNY

JASTRZĘBIE ZDRÓJ — TEL. 3.

Wycieczki

na Zaolzie, do Wisły, Ustronia, Cieszyńska, Rybnika, Fryszlatu, Karwiny, Dąbowa i innych miejsc urzędów

samochodem 6-cio osobowym

M. ZIDEK

Postój: Restauracja Kopyto

Telefon 35

Jastrzębie-Zdrój

Pensjonat i Restauracja „Willa Hoppenów”

Pierwszorzędnie i nowocześnie urządzony dom w miejscu.

Otwarcie wtorek dnia 18 czerwca 1929.

ZAKŁAD KĄPIELOWY

JASTRZĘBIE ZDRÓJ

(Wojew. Śląskie)

Solanka Jodo-Bromowa — Najsilniejsza Radjo-Czynna z Polskich Wód.

in wundervoller Lage mit Aussicht auf die schlesischen Beskiden, empfiehlt musterhaft eingerichtete Balkonzimmer von zł. 5-50 bis 7-50 mit voller Verpflegung. Gute Diätküche.

30 Zimmer, 50 Betten; mit oder ohne Verpflegung